

Debreczen.

Árlista:

MÁZAT

Árlista, hamar száradó, 35 kr.

68

ol.

ését

ny padló számára, —

ja

alenda,

teben.

is Keil, Wien IV. Resselgasse 5.

minden dobozon a gyár... egy sas és MOLL A... szorosított cége látható.

gyomor- és altestbajok... székrekedésnél, májgyök... több női betegségeknel... 1 frt.

udvari szállító, Bécs, 9.

2 doboznál kevesebb...

urhoz Bécsben. Moll-tele Seiditzporai... erem ezt egyszer a min... meg- et mondok er... konnyúve teszik.

ss Housstschlag-bau.

minden üveg MOLL A... ügyet és aláírását viseli... kószvény, csúsz, min... nál; borogatás alakjában... gyuladatoknál. Bel... zület, hányás, kolika és

szállítás 90 kr. o. é... vezetéses gyógyszerár és... deiseiben. ur. udvari szállító Bécs, 9.

Két üvegnél kevesebb...

yszerű urhoz Bécs. borzess és sója vidék... djon nekem 50 üveggel... re készletet óhajtok tar... Mely tisztelettel...

sz., Tóth Béla gyógyszer.

féle

keverék

eskedése

udvari szállítója

za 18. sz.

Boldisár Kálmán.

Hírdetési árak: Helyes és postán küldve... 10 frt-kr. ... 2 50.

Előfizetési helyben: TELLERDI K. LAJOS könyv... 1504. szám. Budapest...

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hírdetési díj: Nagy hasábol postánként 5 kr... Helyesdíj minden külön beki... 20 kr.

„Müller”-ben megjelenő küls... Hírdetési díj minden külön beki... 20 kr.

Kéziratok vissza nem adtnak.

A Mahomed koporsója.

Igen érdekes és tanulságos most a kormányhoz közel viszonyban álló lapoknak a »mérsekkelt ellenzék« állítólagos fuzionális hajlamait tárgyaló cikkeit elolvasni. Soha még a fensőbbbségi érzet s engesztelhetlen gyűlölet kihívóbb hangján nem nyilatkoztak, mint most. A »Nemzet« ép úgy, mint a »Pester Lloyd« s a többi kormánylap unisono ridagen kijelentik, hogy a kormánypártnak semmi áron sem kell a mérsekkelt ellenzék fuziója, nem szorul rá s inkább hátránya, mint haszna lenne belőle.

A Tisza mamelukjai még a paradicsomban sem akarnak Apponyiékkel egyesülni, s ezek soha sem fogják a mérsekkelt ellenzéknek megbocsátani, hogy ez egy éven át a Tisza elleni gyűlöletes harcban a függetlenségi pártnak minden irányban hü szövetségese volt. — Ők e szövetséget még a korona előtt is a legodiosusabb színben terekedtek fölmutatni, a miről Apponyi gróf eléggé meggyőződhetett az nap, midőn az udvari ebédre meghivatván, szerencsés volt ő Felsőével ebéd után e tárgyról hosszabb ideig tárgyalhatni.

A kormánypárt valóban liberális tagjai pedig azért idegenkednek Apponyiék belépésétől, mert véleményük szerint a nemes gróf csak hátráltatólag hatna a reform-kérdések valóban szabadelvű szeltemben való megoldására, s emlékeztetnek arra a magatartásra, melyet gróf Apponyi annak idején a polgári házasság törvényjavaslatával szemben s nemrég a kátholikus autonomia kérdésében tanúsított.

Annyi bizonyos, hogy a mérsekkelt ellenzék most fatális helyzetbe került. — Eddig azt hirdették, hogy ők nem pusztán Tisza személye ellen, hanem az általa képviselt rendszer ellen harcolnak. Most meg lapjaik s utóbb egyik vezéregyéniségük Horánszky Nándor által azt hirdették, hogy elvi ellentét a kormány és ő közöttük már nem forog fenn, ellenkezőleg, mindazt, mit ők akartak, a kormány fölvette programjába. Mindössze csak egy kis bizalmatlanság készítteti még őket a külön pártállásra, s ha a kormány politikája ezt is elenyészteti, úgy ők kések a kormányt mindenben támogatni s külön pártállásukat megszüntetni. Ha áll az, hogy ők a Tisza által

képviselt rendszer ellen vitték a harcot s ez készítette őket külön pártállást foglalni: ugy, miként hirdethetik most azt, hogy köztük s a kormány közt már megszűnt az elvi ellentét? Hát vajlon nem ugyanazon elemekre támaszkodik-e a Szapáry-kabinet is, mint a melyek Tisza oszlopai voltak, nem ugyanazon befolyások, fondorlatok és stréberek vannak e pártnak, mint akik Tiszát tizenöt éven át vak engedelmességgel követték? Nem ugyanazt a programot adta-e Szapáry is a minap bemutatott beszédében, mint a melyet a rekonstruált Tisza-kabinet adott? Mi változott tehát, mi újabbat enunciatál Szapáry arra nézve, hogy a mérsekkelt ellenzék és a többség közt állítólag fennforogott elvi ellentét most egyszerre megszűnt?

Semmi sem változott, s legkevésbé a rendszer. S azért igénytelen véleményünk szerint, a t. mérsekkelt ellenzék nem jár el most következetesen, midőn hirdetei, hogy közte s a kormánypárt közt nem forog fenn többé elvi ellentét. Mert a között, amit a Csernátynak, a Hegedűs Sándorok, a Gajaryak, a Horváth Gyulák s több más kormánypárti pretoriánusok akarnak, s a közt, amit Apponyi akar: igen is van nagy, mélyreható elvi ellentét, melyet a saját álláspontja flagrans megtagadása nélkül egyik sem ignorálhat. S lesz alkalma Apponyinak meggyőződni, hogy Tisza személyileg nincs ugyan a kabinetben, de a szelleme, a taktikája, a kétszínűsége ott maradt s az lesz a domináló a párt és a kabinetben jövőre is.

Azért a mérsekkelt ellenzéknek nincs más választása, mint teljes határozottsággal s következetességgel tovább is küzdeni a jelenlegi rendszer ellen, mely most sem más mint Tisza rendszere, — vagy pedig ha úgy véli, hogy e rendszer és a társaságot a hivatalos és nem hivatalos világ egyaránt szívesen fogadtaiban részesítette. — Kossuth Lajos s a l. Róna József fiatal szobrász az emult hetekben meglátogatta Kossuth Lajost. Látogatásának célja az volt, hogy azon a meil-szobron, melyet a művész Kossuthnak arcképe után készített, nagy hazánkia közvetlen látásából nyert benyomásai alapján, a végő javításokat megtegye. — A király tegnap este Münchenbe utazott, honnan csak szombaton tér vissza Bécsbe. — Dom Pedro császár egészségi állapota javult. — A német császár királyneknak a Wiesbadenből jelentik, hogy Vilmos császár a „Rheischer Courier“ ertesülése szerint a

— Beltoldi hírek. Szilágyi Dezső igazságügyminiszter Bécsbe utazott. Hír szerint a miniszter ő Felsőének jelentést fog tenni a képviselőházban legközelebb beterjesztendő törvényjavaslatokról, köztük a királyi tábla decentralizációjáról. — Mátyás király halálának negyvenötödik évfordulóját nagy fényvel ünnepelték meg a budapesti és közösvári nemzeti színházban. — Bethlen András gróf földmivelesi miniszter vasárnap lelkes ovációk közt bucsuzott el Brassó-megyétől. — A temesvári munkásgyűlésen körülbelül 1000 ember vett részt. A gyűlés határozati javaslatot fogadott el, melyben a kormány javaslatát a vasárnapi munkaszünet tárgyában ki nem elegendőnek nyilvánítja és messzebb menő követeléseket állít fel. — Megszökött ügyvéd. Horváth Dezső dunapentelei szül. 34 éves, nős, ügyvéd, ki legutóbb egy „Közérdek“ című zuglapecskát szerkesztett, több rendbeli sikkasztások elkövetése után a fővárosból megszökött. — Bosnyák diákok Budapesten. A bosnyák tanulmányi küldöttség nevét vasárnapján Senek és Vondru tanárok vezetésével Budapestre érkezett. A tanulmányi utban, mely het napra fog terjedni, 12 előkelő családból származó bosnyák ifjú vesz részt, köztük három mohamedán bej fiú is. — Kinevezés. A király a földmivelesi miniszter előterjesztésére Rapaics Radó miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott osztálytanácsost kinevezte valós min. tanácsossá. — Klapka György tábornok, szabadságharcunk hőse, hetfőn töltötte be hetvenedik életét. Ezt az alkalmat felhasználta az országos honvéd egyesület központi bizottsága, hogy Degre Alajos vezetésével több tagból álló küldöttséget menesztessen a tisz táborokhoz változatlan vonalmanak, tiszteletének és nagyrabecsülésének kifejezést adandó. A táborok látható örömmel fogadták régi bajtársai rokonszemes megemlékezését. — Kanyaró pusztít a fővárosban. Az utolsó heten 230 egyen kaptak meg a heveny ragályos kört.

— Külföldi hírek. A czár több nap óta agyban fekvő beteg. — Magyar kirándulók Konstantinápolyban. A magyar kir. allamvasu ak városi menetjegyirodaja által rendezett kirandulás tagjai csütörtökön szerencsésen megérkeztek Konstantinápolyba, hol a társaságot a hivatalos és nem hivatalos világ egyaránt szívesen fogadtaiban részesítette. — Kossuth Lajos s a l. Róna József fiatal szobrász az emult hetekben meglátogatta Kossuth Lajost. Látogatásának célja az volt, hogy azon a meil-szobron, melyet a művész Kossuthnak arcképe után készített, nagy hazánkia közvetlen látásából nyert benyomásai alapján, a végő javításokat megtegye. — A király tegnap este Münchenbe utazott, honnan csak szombaton tér vissza Bécsbe. — Dom Pedro császár egészségi állapota javult. — A német császár királyneknak a Wiesbadenből jelentik, hogy Vilmos császár a „Rheischer Courier“ ertesülése szerint a

hétén megfogja látogatni Erzsébet királynét. — Pánicza őrnagynak utolsó vallomása óta a bulgáriai hadsereg tisztjei közt naponta akadnak öngyilkosok. kik a felvezetett összeesküvésben részt vettek s az elogatás elől halálba menekültek. Ferdinánd fejedelem ez az állapot annyira feligatja, hogy megbetegedett s az ágyat kell őriznie. — A forrongó Oroszország. Az orosz közoktatási miniszter beadta lemondását. Az egyetemen egyre tartanak a zavargások. A minap több száz diák gyülekezetet tartott, s mikor a rendőrfőnök felszólította, hogy oszlanak szét, a diákok nem engedelmeskedtek, s így felelték neki: „Igen, tartóztatassanak le bennünket! osztzni akarunk börtönre vetett testvéreink sorsában!“ Mendelejev, a híres vegytanár lemondott tanári állásáról, mivel a közoktatási miniszter megfeddette azért, hogy a diákoknak pártját fogta. Noha az egyetem zárva van, a diákok egyre gyűlecsnek. A börtönök tel vannak tömve. — Munkásmozgalom Chicagoóban ötezer ács abba hagyta a munkát. Bérémeletést és nyolcz órai munkaidőt kívánnak.

Tallózás.

(A német császár és a párbaj. — A párbaj-kodex revíziója. — A czilinder-kalap jubileuma. — A husvéti ontózkodás. — A siketség orvoslása. — A dajkák felgyűlése. — Zola és Jókai.)

A párbaj intézményét nem annyira a polgári társadalom, mint inkább a hadsereg dédelgeti.

Nálunk a polgári elem körében is számos párbaj fordul elő, a hadsereg körében pedig annyira bevett intézmény a párbaj, hogy azon tisz, a ki a sértésért fegyveres elégtelt nem vesz, vagy nem ad, tisztii bojtját elvesziti.

Angliában más felgóság uralkodik e tekintetben.

A párbajozó nem udvar-képes s ezen tilalom jobban megrikittotta a pároajokat, mint a legs zigribb büntető kodex.

Nemzetországban a közép-utat akarják követni. A fiatal német császár nem tiltotta el egyenesen a párbajvívást, de gondoskodott róla, hogy a fegyveres elégteltet szűkebb határok közé szoríttassék. Nevezetesen readeletet adott ki a hadsereg számára, melynek értelmében a párbaj a katonatisztek közt csak úgy engedhető meg, ha a becsületbírósg, melyben ket ezredes einököl, hozzájárul, és pedig i. tetteleg s bántalmazásért, 2. egy tisz, vagy nem ad, tisztii bojtját elvesziti.

Nem szabad a párbajt megengedni, 1. egyesületi, kávéházi és casinói viták özását; 2. ha az ellenfelek egyikének már 3 párbajozó

A „DEBRECZENI“ TÁRSZÁJA

Együtt ilt a kompánia a „stamm“-asztalnál, — mindenki ismerte őket s mindenki azt mondta róluk, hogy szemcszedett aggligények.

Specziális kaszt, a melyhez csak egy van még hasonló az emberi társadalomban: a kávéneikiek kasztja.

Azok bor-, ezek pedig ama sárgás-fekete folyadék mellett „tárgyal“-nak, a mit közönsegen kávénak neveznek; — és csodálatos, ezekenk a tárgyalásoknak mindig marasztaló itélet a vége, persze „in coatumatiam.“ Az olyan emberi lenyt sohasem bántják, a ki ott van közöttük, mert ha ezt tennék, akkor nem volna igazi emberszólás a mesterségük.

Tehát aminet mondan, a kompánia együtt van; az isteni nedű megoldotta a kereküket; vigan folyik a tárgyalás, és pedig a mint egy ilyen szabad-köztársasághoz illik, ketten, harman is szót kérnek egyszerre.

(De már ebben az egyben mégis tul tesznek rajtuk a kávéneikiek!) — Fiuk, ma találkoztam az „ó-korral“, — mondá Gubóczy ur olyan arckifejezéssel, a melyről nehéz lett volna megítélni, hogy savanyu volt e, vagy pedig mosolygó.

— Remélem udvaroltál neki! — Ah, de még mennyire; ahogy megláttam, azonnal a kirakatokat kezdtem bámulni! — Pedig az szép lány. . . — Volt ezelőtt 10 esztendővel! — mondá Zsiga ur s egy hatalmasat kaczagott a hegyibe.

A rom.

— Hahaha! — Hihih! — Ezzel az „ókor“ kisasszony le volt tárgyalva.

Egy pár pillanatnyi csend allott be; annyi tudnillik, a meanyi elégséges arra, hogy a száraz torkok megnedvesedjenek.

— Ejh, nem látatok ti semmit, en látam igazán! — mondá Plecski, a ki eddig csak „nema borogással“ hallgatta a többit.

— Nos? — Halljuk! — Hát a „rom“-ot láttam, még pedig nem egyedül!

— Mar t. i. te nem voltál egyedül? — Ah dehogya, a „rom.“ Udvaroltak neki!

— Ugyan ki? — A nyugalmazott kapitány ur! Ott meutem a hátuk megett s láttam, hogy a kapitány ur csak ugy olvadozott őnagysága nair feleletei és kérdéseitől.

— Hja, a kapitány ur üres óráiban előszeretettel foglalkozik a régiségekkel. — A kapitány ur a házasságról is kezdett beszélni. Ez persze nagyon érdekelte őnagyságát.

— Hahaha! Na ugyan a kapitány ur ősziate volt.

— Fiuk! Azt látni kellett, hogy hagyta ott őnagysága a kapitány urat. Szent Pál sem tette ezt különb modon az oláhokkal!

— No de szó, ami szó, a rom-kisasszony szép lehetett valamikor!

— Bizony szép! Én ismertem még bak-fis korában — mondá Gubóczy ur, s maliczius vonatkozással simította hátra nagyon is ritka hajzatát.

— Éppen az volt a baj, hogy nagyon szép volt, körül rajongták a fiatalok, mint a legyek az edes mezei, — ő aztán addig válogatott, amig egyszer azt vette észre, hogy nincs kiben válogatni. Bezzeg örömmel fogadott volna azután egy akkora férjecskeket is, mint a kis ajjam. . .

— No de hátha — semmit sem lehet tudni — vannak még férfiak, a kik rajongnak a romokért, a kik a penészes, moh-lepte kövekben keresik a mult dicsőségét, — a kik az idő által megviselt falakban találják fel a költőt, a romantikus. Egy vár-omladék és egy elvirágozott szépség pedig nagyon hasonlítanak egymáshoz.

— Ezt keressen tagadom! — Nos, és miért? — Mert egy vár-omladékat még lehet, de egy elvirágozott szépséget sohasem lehet többé — restaurálni!

Magyarósy Imre.

baja volt; 3. ha a felek egyike nős, vagy családapa.

Minden párbajt tehát becsület-bíróági tárgyakról előz meg, de a tetleges bántalmazásért is csak akkor engedhető meg a párbaj, ha a sértő fél vonakodik bocsánatot kérni.

Valamely tisztnek nőrökönán, vagy menyasszonyán elkövetett sértésért megengedhető a párbaj.

Ez az igazi lovagiaság, mert benne rejlik a védtelen nők oltalma, mely a lovag erények legszebbjei közé tartozik.

Egyesületi, kávéházi és csinosi vitaközösségek — nem engedhető meg a párbaj. — Nálunk pedig a párbajok 10-ed része ilyen vitaközösségekben származott!

Nem engedhető meg a párbaj az esetben sem, ha az ellenfelek egyikének már 3 párbaja volt, — mert bizonyos az, hogy a ki már 3 ízben párbajozott, annak nincs szüksége arra, hogy személyes bátorságát bebizonyítsa!

Nem engedhető meg végül a párbaj akkor, ha a felek egyike nős, vagy család-apa. Ez ismét a német császár humanus érzelmeire vall, mert a német hadsereg körében nem történhetik meg az, a mi nálunk gyakran megtörténik, hogy t. i. nőtlen ifjak, kiknek élete legfeljebb csak önmaguk előtt drága, inzultálnak és párbajra kénszerítenek család-apatukat!

A német császár ezen rendelete nagyban hozzájárult a párbaj-kérdés tisztázásához s azt hisszük, hogy ezen rendelet után a mi párbaj-kodexünket is alapos revízió alá kell venni!

A czilinder-kalapnak, melyre Debreczenben még most is olyan rossz szemmel néznek, ez évben volt a százéves jubileuma.

Különös története van a czilinder-kalapnak, — mert ez eleinte tüntető és forradalmi jellegűnek tekintett s e miatt Német- és Olaszországban sokáig szigorúan tiltva volt a viselése. A negyvenes években pedig a „jó érzelműek“ viselték s minálunk sokáig a reakció jelvényeként üldözött.

Ugy járt tehát a czilinder-kalap is, mint a „szabad elvű“ korszok. Ezt is egy épen nem szabad elvű korszok foglalta le magának!

A husvéti öntözködés a városokban elvesztette minden eredetiségét. Apró cseccse becsékből szagos vízzel öntözik a lányokat, némelyikre alig jut annyi víz, hogy a kis újját megmoshathá vele.

Nem így öntözködtünk mi hajdan a faluban, a légatással! Egy-egy veder vizet vetünk a kezünkbe s úgy jártuk be a lányok házakat. A kit mi megöntöttünk, az meg volt öntve!

A Pista kocsis és a Jóska béres még

mi rajtuk is tul tettek. Jóska béres megfogta a Zsuzsi szolgálat, a kuthoz vonszolta. Pista kocsis pedig vederrel merte rá a vizet.

Az volt a husvét, az volt az öntözés!

Szeles urfi találkozik Harpagon bácsival, ki időleges siketségben szenved és így szól hozzá: Jaj, bácsikám, nem kölcsönözhetne öt forintot? — Micsoda? Tetteti magát az öreg, mintha nem hallaná. — Azt kérdeztem, folytatja neki bátorodva Szeles urfi, hogy nem adna e ötven forintot kölcsön? — Gazember! Először csak öt forintot kértel.

A francia belügyminiszter Alibert-t nevezte ki Párisban a dajka felügyelőjévé, a mi azért keltett feltűnést, mert Alibert egyike volt a Boulanger ellen indított perben a legfontosabb terhelő tanúknak s jó részben neki köszönhető, hogy Boulanger elítélésére lehetett vált. A dajkafelügyelő állása Párisban különben igen jóvelmező állás. A párisi „Figaro“ azt mondja, hogy az új dajkafelügyelő annak köszönheti állását, mert a kormány feltette róla, hogy a Boulanger elleni gyűlöletet fogja a dajkák utján a csecsemők vérebe átültetni.

Debreczenben is tervezik a dajka-felügyelői állás létesítését. Hivatása az lesz, hogy a csecsemők vérebe a mameluk érzelmeit ültesse át!

Zóla Emil, a hirneves francia regényíró, nagyon gondos család-apa: saját regényeit, melyek a meztelen naturalizmus terén mozognak, nem engedi saját leányainak a kezébe juttatni.

Jókainak minden regényét bátran oda lehet adni a serdülő leányoknak is. Enek dacára a Jókai regényeinek csak százkarra, míg a Zóla regényeinek ezrekre megy a vetője!

Nem jobban kifizetné magát, ha Jókai is „N a n a“-fele regényeket írta? Sarló.

HELYI HIREK.

A kir. táblák decentralizációjáról szóló törvényjavaslatot ma terjesztette a király elé Szilágyi Dezső igazságügyminiszter. Ezzel fényesen megvan czafolva az az állítás, mintha a minisztertanácsban felmerült nézeteltérések miatt a kir. táblák ügyet elodáznai akarnák. Jól értesültünknek bizonyítja, hogy mi már régebben megczafoltuk az elodázásról szóló hamis híreket.

Figyelmeztetés. Figyelmeztetjük t. elvtársainkat, hogy állami adóhatalmukat f. hó 15-ig fizessék be, hogy nevik a választók névjegyzékéből ki ne maradjon. Jöhét közbe olyan körülmény, hogy időközi választás lesz, s azok, a kik állami adójukkal apr. 15-én tul hátralebban maradnak, legszébb polgári joguktól: a választási jogtól elesnek.

Népesedés. Márcz. hó 23-tól márczius hó 29-ig született városunkban: I. Refor- mátus: törvényes 16 fiu, 15 leány, tör-

ványtelen 1 fiu, 4 leány, együtt: 36. Halvaszületett 1 fiu. Egybekelt 2 pár. II. Ev a n- g é l i k u s : törvényes 1 fiu, 1 leány, együtt: 2. III. R ó m. k a t h ó l i k u s : törvényes 3 fiu, 1 leány, együtt: 4. Halvaszületett 1 fiu. IV. Z s i d ó — 0 Elveszültek összes száma: 42, melyet ha egybevetünk az elhunytak számával (27), a szaporodás 15.

Országos vásárunk f. hó 14-én kezdődik s a következő rendben folyand le. April 14. 15. 16. hétfőn, kedden, szerdán bór, gyapju, méz, dió, stb. továbbá toll, iparczikkek, gabonaneműk és mindenféle termény vásár 17-18. csütörtök, péntek juhvásár. 19-20. szombat, vasárnap sertésvásár. 20-21. vasárnap, hétfőn lovasár. 21-22. hétfőn, kedden baromvásár. Megengedtetik, hogy habár a bór, gyapju, méz, dió, stb. iparczikkek, gabonaneműk és egyéb terményekre nézve az elővásári hétnek, hétfő, kedd, és szerda, az napjai vannak vásári napokul kijelölve, az emlitett cikkek és termények a vásár egész folyamata alatt árulathassanak.

Népkönyvtárak A „Franklin-társulat“ cz. irodalmi intézet egy rég érzett hiány megszüntetésén fáradozik. Megtette ugyanis a kezdeményező lépést a községi könyvtárak szervezésére. — Hogy e könyvtárak minél könnyebben megszerezhetők legyenek, — a „Franklin-társulat“ hajlandó 200 frt értékű könyvet adni oly módon, hogy ezen összeg 5. esetleg 10 év alatt törlesztessék. Ily feltétel mellett bármely község rövid idő alatt szép könyvtár birtokába juthat, mi által népünk művelődése hatalmas lépéssel halad előre. Könyves Tóth Kálmán, debr. ev. ref. lelkész s nagynevű író, a „Képes Néplap“ legközelebbi számban buzdító cikket írt a községi népkönyvtárak létesítése érdekében s óhajta, hogy mindazok, kik a nép közt élnek, magukévé ténnek ezen eszmét s igyekeznének a legkisebb helyeken is népkönyvtárakat létesíteni!

Szegélynyujtas ájulás esetén. Gyakran jutunk olyan helyzetbe, hogy környezetünkben valaki elájul s ilyenkor gyors segítségére kell lennünk. — Az ájulás könnyebb esetekben veszélytelen s többnyire gyorsan mulik, kivált ha az ájultat a szorult levegőjü szobából kivisszük a friss levegőre s arczát hideg vízzel locsolgatjuk. Nagyobb fokú ájulásnál, vészhalálnál a segélynyujtasnak is intenzívebbnek kell lennie. Az ájultat ki kell nyujtoztatni, hátra fektetni, egyenes helyzetben emelés nélkül mindennemű ruhájától megszabadítani, arczát, mellet hideg vízzel locsolgatni s ezt minden letörés után ismételni. — Erős szerek, pl. szalmiakész, eczetaether stb. kéznél legyenek, hogy ezeket vele szolgáltassuk. A nyelőső s az orr takhartái e közben csiklandozandók, kez és láb melegítendő s az egész test flanel-posztóval, vagy kefevel gyorsan dörzsölendő. Sőt ha ezek nem vezetnek sikerhez, müleges legzést kell alkalmazni, mi abból áll, hogy bele fuvunk szájába s erre kezünkkel a legkönyvebb esetben is legalább egy negyed óráig engedjük pihenni s csak ezután kelhet fel.

Színház. Tegnap este Jókai történeti drámája: „D ó s s a G y ó r g y“ került színpadra, közep számu közönség előtt. A czimzerepet M o l n á r László játszotta. Egész alkatisán meglátszott, hogy nagy gondtal tanulmányozta szerepét, melynek alapvonásait is is találta. Több helyen igazi drámai hev mutatkozott játékában, mely különösen akkor nyilvánult, midőn Zápolya mellől a keresztet letette. A főurak közül kiváltak: M á t r a i J. (Zápolya) és H a t v a n i (Borne-

missza). P é c h y (hegedős) szép megjelenésével és ügyes szavalatával hatott. H a d a y (Barna szolgaleány) bebizonyította, hogy komoly drámai szerepben is helyt tud állani. A r d a y Ida (Csáky Lóra) és P a l o t a y Piroksa (Rózsa) teljes sikerrel oldották meg feladatukat. B a l a s s a (Lőrincz diák) s H e g y e s s i (Ambrus szabó) szinten dicseget érdemelnek. Általában az egész előadás a jobbak közé tartozott.

Vasuti gyakornokok. Értesülésünk szerint a magyar északkeleti vasut vonalain a forgalom orvendetes gyarapodása folytán ez évben a szokotnál nagyobb számban fogaok állomási felvigyázó-gyakornokok és kauluz-gyakornokok alkalmaztatni. Ezen állásokra oly egyének pályazhatnak, akik magyar honpolgárok s a magyar nyelvet tökéletesen bírnak; életkoruk 18-ik évet betöltötték, de 35 évvel nem idösebbek; a törvényszabta katonai szolgálatot kitöltötték, vagy az alól felmentettek; ép és egészséges testalkatuk, erkölcsi tekintetben fedhetlen multtal bírnak és a gymrasiamban, vagy realiskolában legalább 4 osztályt sikeresen elvégeztek. Hasonló feltételek mellett pályazhatnak az elemi iskolai tanítóképző intézetet végzett ifjak is. Egyenlő képzettség mellett elsőbbségben részesülnek a közös hadseregnél, vagy a honvédségnél 12 évig tényleges szolgálatban állott altisztek.

Elhunyt szorgalmazó. Vettük a következő gyászjelentést: „A „Nagyvárad“ szerkesztősége mely fájdalommal tudatja, szeretett főnökének H a g e l O t t ó „Nagyvárad“ felelős szerkesztőjének és kiadó-tulajdonosának f. hó 8-án életének 56-ik évében, hosszú és kitűnő szolgálatán történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak földi maradványai f. hó 10-én d. e. 9 óráig délután, az Uri-utczai háztól a róm. kath. egyház szertartása szerint fognak a várad-olaszú sirkerében örök nyugalomra tetetni. Nagyvárad, 1890. April 8. Beke lengjen porai felett!“

Meszes ablakok tisztítása. Meszeleskor, avagy midőn kőművesek dolgoznak, vakoltak, rendszeren az ablakablak be lesznek meszeelve, melyeknek lemosása sok fáradságot és gondot ad a háziasszonyoknak, mert az ablakablakról az odaszáradott mesz sem kefevel, sem ruhával nem törölhető le a nélkül, hogy az ablakokat össze ne karcoljuk. Könnyen segíthetünk magunkon, ha az ablakablakokat lehetőleg erős eczettel megnedvesítjük és az így szárazzott szürke foltokat, melyeket máskép lehetetlen lett volna lesurrolni, egyszerűen letörölhetjük, sőt azok maguktól elenyésznek, ha az ablakablakot tiszta vízzel öntjük le.

A szomszédul. Gróf Teleki Géza, a volt belügyminiszter, f. hó 6-án Somkutra, választói körébe utazott. A kerület színe-java kocsin banderiummal ment előre képviselő-jének, kit Imre László főszolgabíró s Papp József udvözölték. A gróf feleletében kiemelte, hogy a kizárólag személynek és családjának szóló óváczió nem csak boldogá teszi, hanem mint a nemzetnek ismét egy-egy napszámását megújult erővel a haza érdekében munkásságát buzdítja. Teleki Géza gróf Nagybanján is fényes elgádatásban részesült. Ezernyi ember várta a pályaházánál, a hol Turmann Olivér polgármester udvözölte a város díszpolgárát. Teleki Sándor ezredet megcsókolta, a többiekkel kezet fogott. Teleki csak néhány óráig tartózkodott Nagybanján, aztán kocsin tovább utazott Pribekefalvára édes anyja látogatására. K é p v e s e l ő v á l a s z t á s. Az elősi kerületben, melyet az elhalt Szlavy Olivér képviselt, megindult a választási mozgalom. Két

A lelkész leánya.

— Regény. — Irta V. Gaál Karolina. (Folytatás.)

Kreuczné kifutott az üres szobákból és kérdé Dorát, hová tettek az ő nyoszolyáját?

Az a butorok alatt felforditva feküdt a a madraczok, vánkosok a legfestőbb rendeltetésben szerteszét a földön halmozva heverték.

Oh, a kulcsok! A régi kastély kulcsai! Nyögé éppen a mellé lépett Emmát odább taszitva: hol vannak a kulcsok? keresni kell Dora, ágyamat be kell vinnünk; szédeléssem van, göröcsöket kaptam le kell feküdnöm! Jaj, a Jóska Kreuczné.

Dora elbámult, Istenem — kiáltá — hátha meggyulad a ház! — Ne várjunk még?

Attól nem kell félni! — Mondá az új kertész, ki ama tilos kiskapun bejött. Vége van a veszélynek, most csak rakjuk vissza a butorokat, mert nagy eső jön és a derek fiatal ember néhány ember segélyét használva, Kreuczné szobáit ismét teli butorozá.

— De istenem, hol van hát a kulcsom? — kérdé Kreuczné Emmától susogva — hisz az ágyemketek magam szedtem fel a földről!

— Nem találak kegyetek valamit? — kérdi a kertész oda lépve egy lámpával. — Kulcsokat uram! — felelte Kreuczné tómpán.

— En meg hagorait nem találom uram, — szölt Ekbergné — kinek most adta tudtul egy pár, hogy nem találják Juliát sehoh.

Most mar az eső s derekasan esett, be- mentek a széles folyosóra. — Jójóna kertész ur velem pár szóra, — sugta Kreuczné és bevonta magával őt,

nem törödvé Ekbergné holt halványaságával, ki csaknem esztét veszte és sopankodva mondá.

— Teremtő isten! E nyomorult butorok s e fészkek megmentése foglalja el őket s Julia eltűnése csak engem aggaszt.

— Ne aggodjék edes ueni, hagyja el, Julia valami parasztházba menekült a faluba, volt esze, hogy a tűz közelébe nem jött. Biztatá Emma.

— Hátha eltévedt. — Nem, ő elég okos, azon fölül igen bátor.

Most arra gondolt, mit beszélhet a nagymama az új kertészszel.

Besuhant, hogy egy kicsit hallgatózók. XXIX.

— Isten a biznyságom, asszonyom, — mondá a belső szobában az új kertész Kreucznénak, a régi kastélyban nem találunk embert leányt, sem élve sem halva.

— De egy nő például az északi toronyban uram, jól megneztek ott mindent?

— Igen, igen, habozott Kreuczné, barátom rokona, egy fiatal leány van nálunk pár nap óta.

Az halottam a cseledéktől, — mondá az új kertész.

— Nos, ez a Julia kisasszony, akit keresünk. — Juliának nevezik? Kérdé megdöbbenést árulva el a fiatal ember. — Az ám, messzire való, a györgyalvi lelkész leánya.

— Mi mond asszonyom? — kiáltott az új kertész, Kreuczné karját úgy megszorítva, hogy ez feljajdult beie és az ifjura bámult.

E pillanatban hangzék kívülről:

— Itt a gyujtogató, Grünholz a gyujtogató!

Emma berohant a szobába és kezét öszszetette, az új kertész kérte jönné ki, Grünholzot kiabálják gyujtogatónak. — Szegényt agyonverik.

A kertész kisietelt; csodás lávány várta ott künn, néhány lámpa fényével, miközben az eső szakadatlanul esett.

János gazda lépett elé a tömegből és mutatott egy fekete alakra, kinek haja leperzselődve, arca véres cirrádákkal kormosan s öltözékü rongyban légeve rajta, bámulatos ijjesztő kinezést adott neki. — Ó kelmet egy pinczéből huztak ele; itt van egy csomó gyufa és még egybe is mit körülötte a földön találtak.

Egy gyürödött papirt, melyen irat látszott s egy piczi arany kulcsot vörös szalagon függve nyujtotta az új kertésznek.

Hat ki ez itt? — a fekete alakhoz lépve, ki nagykedöbe burkolva állt ott.

— Es ön ki? — Hallatá Grünholz, fejét felüve és mérgesen tekintve az új kertészre.

— Önön a sor, hogy feleljen, önt vádolják s meantsé magát, — mondá ez.

Grünholz megvetésen fordítá el fejét. — Ah, hisz hallottam valamit az új kertészről — mondá — jobb lesz ha tiszta ruhát adtam, és fájó sebeimet ápolgatja.

Emma sirni kezdett. — Szent isten! — kiáltá Ekbergné hozzá rohanva, e nagykedö ez ember vállán Julia kendője! — Hol vette ezt Grünholz uram, tudja-e hogy ez az ő kendője és ő nincs sehoh.

— Valóban ez a Juliáé, — szölt Emma is — hol vette ön Grünholz?

— Szent egék, még ez a leány is vallatom! — mondá keserűen és vállvonitva a keadőre bámulva — én nem tudom, hol vet-

tem. De az istenért Emma, elnézheti, hogy szenvedek, adasson nekem vizet, szomjazom, ehezem két nap óta. S nyögve támaszkodék a folyosó falához.

El vele a faluház börtönébe, — kiáltá egy pár — ő csinátta a tüzet.

Ez alatt az új kertész egy lámpához lépve, olvasta a levelet, mit a pinczéből hoztak. Arca mindig vörösebbé vált, aztán sápadtan mereszté szemét Grünholzra. Megragadta kezét s borzasztóan feliaudva kérdé:

— Mondja meg uram, hol vette a kendőt s hol látta Juliát a kastély falai közt, mert e levelet ő írta. Szóljon gyorsan s meggyök a romok közé őt elve vagy halva felledezhetni.

A nők körülé tolongtak s Ekbergné ki-vánta, hogy fönhangon is olvassa el.

— Isten látja lelkeimet, — szölt Grünholz felegyenesedve, hogy én nem láttam őt sehoh.

— De e kendőt, — kiáltá Ekbergné — hol vette.

— Szét ne szedjen Ekbergné asszonyom, — mondá Grünholz ingerülten — ha kegyed ide nem hozta volna Juliát, nem történt volna semmi. Esküszöm, hogy két nap óta nem tudok semmit magamról se, csak akkor eszméltem, midőn azon lyukba leestem vala honnan, a hol ezek megtaláltak. — E kendő akkor már rajtam volt. — E tárgyakról mit se tudok, miket ide hoztak. — Jaj be rosszul vagyok, — nyögé, szeméi elhomályosultak és lerogyott.

Az új kertész figyelmeztette Kreuczné, hogy egy szobába vitesse és ápolgassa, mert valójában, hogy a tüzvész az ő müve, de mint Emma kisasszony völgenye, kíméletet érdemel, most jobb, ha bemegyünk a lakba, el fogom kegyeteknek e levelet olvasni. De előbb ez emberekkel kell szölgalom. — Hall-

kormányparti dr. megyei alkos. A harmadik seket ellenzék

Ismét u many kezd kif u j járvágyokka Először kiandul vetkezett a t mert akkorán nint egy véka leguabb körs de ot hat óra faluban hat er lazal és poró foltos hagymá u j istenostora nóna és a test domany kider veszedelmes, veleneci vidék megszokták, h janak bír; e ban olvassuk!

Gyors érték össeál bességé Európ kezdő: Nagy cziarszágban Németszág Németszág megállai idő besség Nagy ban és Néme ban 54-9. Be ban 52-8 kil

Piacz megtartott h 1 Mm Bu 1 " Ké 1 " Ró 1 Mm Ar 1 " Zak 1 " Te 1 " Kö 1 " Zsá 100 hg Szá 100 hg Há

* Huzt ápril 9-től 2 nel czeled árok u. 676 687. sz. a. nyök u 575 a. és a mes Györgyvel vári Andrá 55. sz. a. száros társ rom izraeli zet: ifj. kiló hus ay

* Hal 20-ig v. ref. halvas tudólobb. 1 mörk. Dr öz. Ková Józsefne 7 hó ref. gó kor Jambó geség. Gy Grecsk G gesé. P Orvos? r Zoltán, 57 nap. ref. Gelbberg Wächter?

ják-e, — holz fele jenek fel sen kiku lenni, elv nos gazd kuttassa, bergae a de a kas

mert a benne ta gazda od indult. Kre és sápad csokat a Em

Ekbergné — Szölt — szölt először olvasó: aluszik történte hosszab utóte kastély kellett ot ora felkere on tar kulcsol de ne

előtt is tek; a Ez ökt helyet

